

«Ἐν δὲ τῷ προνάῳ τὰ ἐν Δελφοῖς γεγραμμένα, ἐστὶν ὠφελήματα ἀνθρώποις»

*Παυσανίας
Φωκικά*

ΤΑ ΔΕΛΦΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)

Τα **δελφικά παραγγέλματα** είναι μια συλλογή από αποφθέγματα που ήταν χαραγμένα στον πρόσθιο τοίχο του πρόναου, της πύλης του κυρίως ναού, στο υπέρθυρο του ναού και επί των στηλών περιμετρικά του Μαντείου των Δελφών. Ήταν οι υποθήκες που παρέδωσαν οι Ιερείς και οι Επτά Σοφοί στις επερχόμενες γενιές, ωφελήματα ανθρώποις ες βίον.

Τα παραγγέλματα αυτά ήταν λιτά αποφθέγματα 2 έως 5 λέξεων αλλά μεστά σοφίας, *είναι 147* και τα περισσότερα ανήκαν στους 7 σοφούς της αρχαιότητας (Θαλής ο Μιλήσιος, Πιττακός ο Μυτιληναίος, Βίας ο Πριηνεύς, Σόλων ο Αθηναίος, Κλεόβουλος ο Ρόδιος, Περίανδρος ο Κορίνθιος, Χίλων ο Λακεδαιμόνιος).

Το Μαντείο των Δελφών έπαιξε γενικά έναν περισπούδαστο ρόλο στην ηθική εκπαίδευση του ελληνικού γένους με βάση τα πρότυπα του Λόγου (Σοφίας ή Αυτογνωσίας), του Μέτρου και του Ρυθμού, με άλλα λόγια του Κάλλους της Απολλώνειας διδασκαλίας, η οποία συνοψίζεται στα τρία προαναφερθέντα μέγιστα αποφθέγματα-παραγγέλματα του **ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ ΕΙ**, του **ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ** και του **ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ**.

Γενικότερα, τα Δελφικά παραγγέλματα είναι λιτές αποφθεγματικές εκφράσεις, δύο έως πέντε λέξεων, μεστής σοφίας, με συμβουλευτικό και προτρεπτικό χαρακτήρα που επιτάσσουν την αρετή και δημιουργούν από μόνα τους, συνολικά, μια πλήρη ηθική διδασκαλία.

Οι σοφές εντολές που άφησαν στους Έλληνες οι σοφοί της Αρχαίας Ελλάδας. Μια πολύτιμη κληρονομιά γνώσης και σοφίας για τις επερχόμενες γενεές.

Οι αρχαίοι Έλληνες ιερείς δεν έδιναν συμβουλές ούτε άκουγαν τις εξομολογήσεις των πιστών, αλλά ασχολούνταν μόνο με την τέλεση των θυσιών και των άλλων ιεροτελεστιών.

Η ηθική εκπαίδευση και καθοδήγηση των πολιτών ξεκινούσε μεν από τους παιδαγωγούς και παιδοτρίβες της νεαρής ηλικίας, αλλά συνεχιζόταν αργότερα στα μαντεία, τα οποία, εκτός από τις χρησμοδοτήσεις τους για τα μελλούμενα και τις θελήσεις των θεών, έδιναν και ένα πλήθος ηθικών παραγγελμάτων και προτροπών συμβουλευτικού χαρακτήρα για τα προβλήματα της καθημερινής ζωής. Περίοπτη θέση βέβαια, κατείχε σε όλα αυτά, το διάσημο σε όλο τον κόσμο **Μαντείο των Δελφών**, του οποίου τα ομώνυμα ηθικά παραγγέλματα είχαν καταγραφεί στους τοίχους του Προναού του Ναού του Απόλλωνος, στο υπέρθυρο ή ακόμα και σε διάφορες στήλες που είχαν τοποθετηθεί περιμετρικά στις πλευρές του ναού.

Τα **147 Δελφικά Παραγγέλματα ή Πυθίας Γράμματα**, ήταν λιτά αποφθέγματα ελαχίστων λέξεων και ανήκαν στους 7 σοφούς της αρχαιότητας: Τον Θαλή τον Μιλήσιο, τον Πιττακό τον Μυτιληναίο, τον Βία τον Πριηνεύ, τον Σόλωνα τον Αθηναίο, τον Κλεόβουλο τον Ρόδιο, τον Περίανδρο τον Κορίνθιο και τον Χίλωνα τον Λακεδαιμόνιο. Στο αέτωμα του ναού δέσποζαν τα τρία σπουδαιότερα Δελφικά Παραγγέλματα, τα οποία εύκολα μπορούσε να διακρίνει ο πλησιάζων επισκέπτης:

- Κάτω αριστερά το **ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ** (να γνωρίσεις τον εαυτό σου).
- Κάτω δεξιά το **ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ** (να κάνεις τα πάντα με μέτρο, αποφεύγοντας την υπερβολή).
- Ανάμεσά τους, στη κορυφή, το περίφημο «**ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ ΕΙ**» (ή **ΕΙ**), για το οποίο ο ιερέας των Δελφών Πλούταρχος έγραψε ολόκληρη πραγματεία («Περί τού έν Δελφοίς Ε»), προσπαθώντας να ερμηνεύσει την απωλεσθείσα σημασία του.

Ο θαυμασμός των αρχαίων Ελλήνων για τα ανηρημένα αυτά αποφθέγματα στο Μαντείο των Δελφών ήταν τόσο μεγάλος, ώστε ο λυρικός ποιητής Πίνδαρος (522 π.Χ.) θεωρούσε τους επτά σοφούς, γιους του Ήλιου, που με την ακτινοβολία τους φώτιζαν και καθοδηγούσαν τον άνθρωπο στην οδό της αρετής. Αυτά τα σοφά παραγγέλματα χρησιμοποιήθηκαν στην συνέχεια και απο άλλους λαούς, που τα παρουσίασαν σαν «θρησκευτικές εντολές».

ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Μυστήρια ονομάζονταν στην αρχαιότητα οι ιερατικές εκείνες σχολές που λειτουργούσαν σε κλειστούς χώρους, και ισχυρίζονταν ότι κατείχαν γνώσεις από υπέρτερες του ανθρώπου συνειδήσεις. Οι περισσότεροι -αν όχι- όλοι οι Φιλόσοφοι ήταν μνημένοι στα Αρχαία Μυστήρια.

"Η ψυχή - λέει ο Πλάτωνας στον Θεαίτητο, αν δεν έχει γνωρίσει την αλήθεια δεν μπορεί να αποκτήσει τη μορφή του ανθρώπου. Πρόκειται για μία ανάμνηση όσων η ψυχή μας γνώριζε παλαιότερα, όταν ταξίδευε με την θεότητα, περιφρονώντας εκείνα που θεωρούμε ότι υπάρχουν και ατενίζοντας αυτό που πραγματικά είναι. Για αυτό μόνον ο νους ή πνεύμα του φιλοσόφου είναι εξοπλισμένος με φτερά. Αυτός όσο μπορεί καλύτερα διατηρεί στον νου του αυτές τις αναμνήσεις, η ενατένιση των οποίων καθιστά θεία ακόμη και την ίδια την θεότητα. Χρησιμοποιώντας διαρκώς τον εαυτό του στα μυστήρια, ο άνθρωπος γίνεται πραγματικά τέλειος- ένας μνημένος στη θεία σοφία."

Τα γνωστά μυστήρια της αρχαιότητας ήταν :

ΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ:

Οι πρώτες θρησκευτικές εκδηλώσεις του ανθρώπου, συνδέονται άμεσα με τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει στη σκληρή του προσπάθεια να επιζήσει. Οι καιρικές συνθήκες, οι εποχές του χρόνου, τα φυσικά φαινόμενα, τρομάζουν τον άνθρωπο και νιώθει αδύναμος, έτσι η μόνη διέξοδος που βρίσκει είναι η λατρεία της φύσης που την ταυτίζει με τη Μητέρα - Γη. Η προσωποποίηση του κύκλου των εποχών και της αναγέννησης της φύσης παριστάνεται με τη μορφή νεαρού βρέφους ή νεαρού θεού που γεννιέται, πεθαίνει και ανασταίνεται κάθε χρόνο. Μία εικόνα της μητέρας φύσης που κρατά ένα νεογνό στην αγκαλιά της, οποία επαναλαμβάνεται συνεχώς σε όλες τις παγκόσμιες αρχαίες θρησκείες.

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΘΕΑΣ ΡΕΑΣ – ΓΗΣ:

Στα μυστήρια αυτά έπαιρναν μέρος οι Κουρήτες, ιερείς που διακρίνονταν για τη σοφία τους. Τα μυστήρια αυτά είχαν κάποια ομοιότητα με τα Ελευσίνια μυστήρια. Τον μειούμενο τον οδηγούσαν μέσα σ' ένα σπήλαιο όπου έμενε έγκλειστος για διάστημα 27 συνολικά μέρες.

Αφιερωμένα στην παραγωγική δύναμη της φύσης, στην ανανεωτική δηλαδή φροντίδα της με την χαρακτηριστική ιδιότητά της τη ζωή, είχαν σ' αυτά καθώς είναι επόμενο, οι γυναίκες αρχικά την προτεραιότητα στις μύσεις και στις τελετές. Τα Μυστήρια της Μεγάλης Μητέρας ήταν διαχωρισμένα σε Μεγάλα και Μικρά. Στα Μικρά έπρεπε να προπαρασκευαστούν οι νέες γυναίκες για να καταστούν καθαρές και αγνές σωματικά και ψυχικά και να προχωρήσουν κατόπιν στα Μεγάλα Μυστήρια.

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΚΡΗΤΑΓΕΝΗ ΙΔΑΙΟΥ ΔΙΑ:

Το Ιερό Δέντρο και το Ιερό Σπήλαιο το διαδέχεται στις ιεουργίες, η λατρεία του Ιερού Λαβύρινθου με τον μέσα σ' αυτόν Μινώταυρο. Εδώ τώρα δίνεται έμφαση στην γονιμοποιό αρσενική ενέργεια , με την παρουσία του Μινώταυρου , χωρίς να παραμερίζει, την απαραίτητη άλλωστε αναπαραγωγική δύναμή , που συμβολίζεται από την Ιερή Μητέρα.

ΤΑ ΚΟΡΥΒΑΝΤΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ:

Στα Κορυβαντικά Μυστήρια γίνονταν η μύηση σε κάποιο ανώτερο βαθμό με το λεγόμενο "Κορυβαντισμό", κάθαρση δηλαδή και αγιασμό με κορυβαντικές ιεουργίες και τελετές που κατά κάποιον τρόπο γιάτρευαν τους μειούμενους από του παλιού εαυτού τους τα πάθη. Εδώ διαδραματίζονταν μέρος τα Ταυροκαθάψια, και η πυρρίχη, ο ένοπλος ενθουσιαστικός χορός, που έφερνε τους χορευτές σε ενθουσιαστική έκσταση, τους έκανε δηλαδή σαν "μαινόμενους".

ΤΑ ΛΑΒΥΡΙΝΘΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ:

Παρόμοια με τα δρώμενα των Κορυβαντικών Μυστηρίων, ήταν τα Λαβυρινθικά. Σ' αυτά οι μύσεις ήταν προορισμένες για τους λίγους δοκιμασμένους, εκείνους που είχαν περάσει από την τελευταία μύηση των Κορυβαντικών, εκείνους δηλαδή που είχαν γίνει βάκχοι - ιερείς και είχαν υποστεί τη λεγόμενη Θρόνωση ή Θρονισμό. Στις ιεροπραξίες τους λάβαιναν μέρος μόνο ιερείς του Θεού Δία και της Μεγάλης Μητέρας Ρέας - Γης. Οι ιεροπραξίες που γίνονταν σ' αυτά είχαν τον ίδιο σκοπό και την ίδια Τεχνική με τις ιεροπραξίες της εσωτερικής λατρείας της Μεγάλης Μητέρας. Εδώ πρωταγωνιστές ήταν οι άντρες σαν αντιπρόσωποι του ηλιακού στοιχείου της γονιμότητας, που συμβολιζόταν με τον Ηλιακό Ταύρο.

ΚΑΒΕΙΡΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ:

Για τα Καβείρια μυστήρια υπάρχουν ελάχιστες πληροφορίες. Τα Καβείρια μυστήρια τελούνταν στην Σαμοθράκη, την Λήμνο την Ίμβρο και την Θράκη. Σύμφωνα με τον μύθο ο Δίας δίδαξε τις τελετές των Καβειρίων στον Ιάσωνα. Κατά τον Ηρόδοτο όμως οι Πελασγοί οι πρώτοι κάτοικοι της Σαμοθράκης ήταν οι ιδρυτές των μυστηρίων, ενώ κατά τον Διόδωρο τον Σικελιώτη ο Ορφείας ήταν ο πρώτος που δίδαξε τις τελετές και τα μυστήρια. Το σίγουρο είναι ότι όταν οι πρώτοι Αχαιοί το 2200 π.χ κατέγραψαν στον κατάλογο των θεοτήτων τα ονόματα του Δία, της Εκάτης, του Απόλλωνα και των Καβείρων.

ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ:

Η παράδοση ανάγει την ίδρυση των Ελευσίνιων Μυστηρίων στην εποχή του βασιλέως των Αθηνών Πανδίωνος, δηλ. στη Μυκηναϊκή Περίοδο, περί το 1350 π.Χ. Είναι ωστόσο σίγουρο -κατόπιν των ανασκαφών στην Κνωσό - ότι και τα Ελευσίνια Μυστήρια ανάγονται στην Μινωική Εποχή. Ο σκοπός των Ελευσίνιων Μυστηρίων δεν ήταν άλλος, παρά να δώσει τη γνώση στον άνθρωπο ότι είναι αθάνατος, όχι βέβαια σαν σώμα αλλά σαν ψυχή. Τα Ελευσίνια μυστήρια διακρίνονταν στα

Μικρά και στα Μεγάλα. Τα μικρά τελούνταν στην Άγρα, προάστιο των Αθηνών, κοντά στον Αρδηττό στις όχθες του Ιλισού. Τα μικρά μυστήρια τελούνταν σε τρεις περιόδους:

- Κατά το μήνα Ανθεστηρίωνα (Φεβρουάριο – Μάρτιο)
- Μετά από επτά μήνες (Σεπτέμβριο)
- Μετά από ένα έτος από την πρώτη τέλεση

Η πρώτη περίοδος είχε ως τόπο τέλεσης την Άγρα, ενώ οι δύο επόμενες την Ελευσίνα. Τα μικρά μυστήρια ήταν προπαρασκευαστικά και καθαρτικά στάδια για την μύηση στα μεγάλα, ή εποπτικά μυστήρια που τελούνται κάθε τέσσερα χρόνια, και είχαν διάρκεια εννέα ημέρες. Οι κυρίως ιεροτελεστίες λάμβαναν μέρος την νύχτα, και οι υποψήφιοι μύστες επαναλάμβαναν την φράση:

"ενήστευσα, έπιον τον κυκεώνα, έλαβον από κιάστης και αφού εγεύθην, ετοποθέτησα πάλιν από τον κάλαθον εις την κύστην"

Οι τελετουργίες της μύησης διακρίνονταν στα δρώμενα, τα δεικνώμενα και τα λεγόμενα. Δρώμενα ήταν χρήση των ιερών αντικειμένων, δεικνύόμενα όλες οι θεώμενες παραστάσεις, και λεγόμενα ήταν οι συμβολικές φράσεις των μυστών.

ΜΥΣΤΕΣ:

μύστης > μυέω < μυώ

Επίθετο / μύστης *αρσενικό θηλυκό* / μύστις –ιδος

κυριολεκτικά αυτός που έχει διδαχθεί την έννοια των μυστηριακών συμβόλων και τελετών, ο μυσταγωγηθείς, ο κατηχηθείς και μτφρ. αυτός που κατέχει με πληρότητα και εμβρίθεια κάποια επιστήμη ή τέχνη: «μύστης της ιστορίας», «μύστης της μουσικής» κ.α.

Το βίντεο της πτυχιακής αυτής εργασίας ξεκινά με την διαδικασία/ τελετή της μύησης.

Το πρώτο κείμενο που ακούμε είναι από το έργο του Αριστοφάνη « Βάτραχοι » και είναι το απόσμα από το χορό των Μυστών, όταν ο Διόνυσος με τον Δούλο το κατεβαίνουν στον κάτω κόσμο έπειτα από την συνάντησή τους με τον Ηρακλή:

*“Τακχε, πρόβαλε, λάμψε με την παρουσία σου,
Χτύπησε το πόδι σου και δώσε μας τον ρυθμό σου
για τον ιερό κι ακράτητο χορό των όσιων μυστών σου.*

*Ξύπνα στα χέρια σου κρατώντας φλόγες,
ζυγώνει το φωτοφόρο αστέρι της τελετουργίας.*

*Λάμπει από τις φλόγες το λιβάδι,
σ’ αυτήν την ιερή γιορτή δε χωρούν οι λύπες.*

*Όλοι πρέπει να κρατήσουν ιερή σιωπή και να σταθεί μακριά από τον χορό μας
όποιος δεν καταλαβαίνει τέτοια λόγια και δεν έχει σκέψη αγνή.
Κι εκείνος που δεν είδε μήτε χόρεψε στα όργια των ιερών μουσών
και που δεν ένιωσε τους Βακχικούς ρυθμούς του Κρατίνου.*

*Όποιος είναι δύσκολος με τους συμπολίτες του και δε βοηθά να σβήσει η διχόνοια,
αλλά τη συνδανλίζει θέλοντας να 'χει προσωπικά κέρδη.
Κι όποιος όντας άρχοντας, όταν χτυπούν μπόρες στην πολιτεία δέχεται δώρα.
Κι όποιος προδίδει κάστρο ή καράβι για να βγάλει κέρδη.
Ή σιγοτραγουδώντας σκοπούς από κυκλικούς χορούς βρωμίζει βωμούς της Εκάτης.
Ή σα ρήτορας κόβει την αμοιβή των ποιητών επειδή τον σατίρισαν στις γιορτές του Διονύσου.
Σ' αυτούς λέω μια και δυο και τρείς να σταθούν μακριά από τον χορό μας.
Τον χορό των Μυστών
Των μυημένων στα (Ελευσίνια) μυστήρια.
Κι ελάτε όλοι μαζί ν' αρχίσουμε ξανά τους ύμνους.
Ύμνους που αρμόζουν στη γιορτή μας."*

Στο κείμενο του Αριστοφάνη, προβάλλονται εικόνες από την ιέρεια – μυημένη στα Μεγάλα μυστήρια η οποία μέσα από το λόγο – χρησμό της προειδοποιεί και διώχνει – ξορκίζει τους ανήθικους, αχρείους και κίβδηλους πολίτες ν' απομακρυνθούν από το χορό, χώρο του θεάτρου. Βασικά στοιχεία της εικόνας, όπως και – απ' όσο γνωρίζουμε – στις τελετές μύησης παίζουν τα τέσσερα στοιχεία της φύσης: *φωτιά – νερό – αέρα – και γη*. Μαζί με το λιβάνι, τη δάφνη, έλαια κ.α.

Η μύηση αποτελούσε τη συμφιλίωση με το θάνατο και την προσδοκία της μεταθανάτιας ζωής και για το λόγο αυτό είχε μεγάλη απήχηση εκείνη την εποχή. Ο Μάντης – Μύστης έρχεται σε κατάσταση έκστασης, αφού έχει επέλθει κάθαρση ψυχής – σώματος, μας παραδίδει το χρησμό – διδαχή – κείμενο του Αριστοφάνη.

Η μουσική στο πρώτο αυτό μέρος αποτελείται από ανάσες, ηλεκτρονικούς ήχους (ambient), καθώς και ορισμένα φωνητικά. Όλα αυτά λειτουργούν ως μουσικό χαλί και γεφυρώνουν το λόγο με τα δελφικά παραγγέλματα που θ' ακουστούν στη συνέχεια μελοποιημένα. Η μουσική στην πρώτη σκηνή, μας βοηθά να βιώσουμε κι εμείς ως ακροατές το μυστηριακό αυτό κλίμα της τελετής μύησης.

ΔΕΛΦΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ:

1. Ἐπου θεῶ (ακολουθήσε το θεό)
2. Νόμῳ πείθου (υπάκουε το νόμο)
3. Θεοὺς σέβου (σεβάσου τους θεούς σου)
4. Γονεῖς αἰδοῦ (σεβάσου τους γονεῖς σου)
5. Ἦπτιῶ ὑπὸ δικαίου (υποτάξου στη δικαιοσύνη)
6. Γινῶθι μαθὼν (αφού λάβεις γνώση, μάθε)
7. Ἀκούσας νόει (αφού ακούσεις, κατανόησε)
8. Σαυτὸν ἴσθι (να είσαι ο εαυτός σου)
9. Γαμεῖν μέλλε (σχεδιάζε να παντρευτείς)
10. Καιρὸν γινῶθι (μάθε το σωστόχρονο για την ευκαιρία σου)
11. Φρόνει θνητά (σκέψου ως θνητός)
12. Ξένος ὢν ἴσθι (αν είσαι ξένος, να ενεργείς όπως αναμένεται από τους ξένους)
13. Ἐστίαν τίμα (τίμα το σπίτι σου)
14. Ἄρχε σεαυτοῦ (έλεγξε τον εαυτό σου)
15. Φίλοις βοήθει (βοήθα τους φίλους σου)
16. Θυμοῦ κράτει (κράτα το θυμό σου)
17. Φρόνησιν ἄσκει (άσκησε τη φρόνησή σου)
18. Πρόνοιαν τίμα (τίμα την προνοητικότητα)
19. Ὅρκῳ μὴ χρῶ (μην χρησιμοποιεῖς ὄρκο)
20. Φιλίαν γάπα (αγάπα την φιλία)
21. Παιδείας ντέχου (να αντέχεις τις δυσκολίες της εκπαίδευσης)
22. Δόξαν δίδωκε (επιδίδωξε τη δόξα)
23. Σοφίαν ζήλου (ζήλευε τη σοφία)
24. Καλὸν εὖ λέγε (για τους καλούς λέγε θετικά)
25. Ψέγε μηδένα (μην κατηγορεῖς κανένα)
26. Ἐπαίνει ρετήν (επαίνεσε την αρετή)
27. Πρᾶττε δίκαια (πράξε δίκαια)
28. Φίλοις εὐνόει (ευνόησε τους φίλους σου)
29. Ἐχθροὺς μύνου (να αμύνεσαι ενάντια στους εχθρούς σου)
30. Εὐγένειαν ἄσκει (εξάσκησε την ευγένεια)
31. Κακίας ἀπέχου (να απέχεις από την κακία)
32. Κοινὸς γίνου (γίνε κοινωνικός)
33. Ἴδια φύλαττε (να διαφυλάττες ὅσα σου ανήκουν)
34. Ἀλλοτρίων πέχου (να απέχεις από ὅσα ανήκουν σε άλλους)
35. Ἄκουε πάντα (άκουγε πάντα)
36. Εὖφημος ἴσθι (να έχεις καλή φήμη)
37. Φίλῳ χαρίζου (κάνε χάρη στο φίλο σου)
38. Μηδὲν ἄγαν (μην κάνεις τίποτα σε υπερβολή)
39. Χρόνου φείδου (να μην ξοδεύεις το χρόνο σου)
40. Ὅρα τὸ μέλλον (να κοιτάξεις το μέλλον)

Αφού λοιπόν παρακολουθήσαμε τη διαδικασία της μύησης και ακούσαμε τα λόγια της Μεγάλης Ιέρειας, ακολουθούν τα πρώτα 40 δελφικά παραγγέλματα, μελοποιημένα. Στο βίντεο βλέπουμε τα πραγματικά πρόσωπα των χορωδών, οι οποίοι ανήκουν στο χορό των μυστών.

Τα πρώτα 40 παραγγέλματα είναι σε αργό τέμπο (το τέταρτο στο 60) , όσο πιο αργός είναι ο ρυθμός, τόσο περισσότερο ηρεμεί, καθισυχάζει και γαληνεύει.

Επίσης οι θεατές, πρέπει να συνδεθούν με την τελετουργία της μύησης και με τα λόγια της ιέρειας. Εκτός από το αργό τέμπο, παρατηρούμε και τις μεγάλες αξίες που έχουν οι νότες. Το μέτρο μας είναι 4/4 και η διάρκεια του πρώτου κομματιού είναι 4 και 45 λεπτά.

Η τονικότητα τους, είναι η *Λα ελάσσονα* ή αλλιώς *Αιολικός – Υποδώριος* (ΛΑ – ΣΙ – ΝΤΟ – ΡΕ – ΜΙ –ΦΑ – ΣΟΛ – ΛΑ). Οι ελάσσονες κλίμακες είναι πιο μυστηριώδης κλίμακες οπότε μας εξυπηρετεί καλύτερα σε σχέση με την χρήση μιας μείζονας τονικότητας. Είναι άλλο χαρακτηριστικό της μελοποίησης είναι ότι αποτελείται από τρεις φωνές οι οποίες μπλέκονται συχνά και πολλές φορές η μία “απαντάει” στην άλλη. Σε πολλά σημεία βέβαια, κάποια ή και οι δυο από τις τρεις λειτουργούν σαν ισοκράτιμα. Στο σημείο “Εστίαν τιμά” η αντρική φωνή καταλήγει σε διαφωνία σε σχέση με τις δυο γυναικείες φωνές (οι γυναίκες τραγουδούν Μι στην κατάληξη “μα” και διαρκεί μισό παρεστιγμένο χρόνο, ενώ η αντρική φωνή τραγουδάει Μι για ένα τέταρτο και μετά καταλήγει σε Ρε για μισό χρόνο. Στην αρχαία ελληνική μουσική συναντάμε συχνά τέτοιου είδους διαφωνίες.

Οι φωνές ηχογραφήθηκαν ατομικά και στη συνέχεια επεξεργάστηκαν. Χαρακτηριστικό άκουσμα, αποτελεί η χρήση βάθους, το οποίο είναι ένα ακόμη στοιχείο που μας δημιουργεί ένα ατμοσφαιρικό και μυστηριακό πλαίσιο. Όλα τα δελφικά παραγγέλματα που θ’ ακούσουμε, είναι acapella.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

Οι **Αχαρνείς** (*Αχαρνής* στην Αττική Διάλεκτο) είναι η τρίτη κωμωδία που γνωρίζουμε ότι έγραψε ο Αριστοφάνης (είχαν προηγηθεί οι *Δαιταλείας* το 427 και οι *Βαβυλώνιοι* το 426) και η αρχαιότερη που μας σώζεται ακέραια. Διδάχθηκε στα Λήνια του 425π.Χ. όταν ο Αριστοφάνης ήταν 21 ετών και πήρε το πρώτο βραβείο.

Δεύτερος ήρθε ο Κρατίνος με την κωμωδία *Χειμαζόμενοι* και τρίτος ο Εύπολις με την κωμωδία *Νουμηνίαι*. Και από τις δύο κωμωδίες σώζονται ελάχιστα αποσπάσματα, τα οποία δεν μας επιτρέπουν να σχηματίσουμε εικόνα για τα έργα που ανταγωνίστηκαν τους Αχαρνείς. (και ηττήθηκαν από αυτούς).

Στη δεύτερη σκηνή λοιπόν, ακούμε το κείμενο απο την κωμωδία “Αχαρνείς”. Το απόσπασμα που έχει επιλεγεί είναι το σημείο όπου ο “ταλαίπωρος” Δικαιοπόλις κατακρίνει τους Αθηναίους που δεν ασπάζονται την ειρήνη:

“Μη σας κακοφανεί θεατές που ένας κουρελιάρης, εγώ, μπροστά στους Έλληνες σε κωμωδία θα μιλήσω για την πόλη. Ξέρει από δίκιο δα κι η κωμωδία. Όσα θα πω σωστά, μα και δυσάρεστα. Και καμιάν αιτία δε θα έχει ο Δήμαρχος να με κατηγορήσει πως τον πόλη κακολογώ μπροστά σε ξένους. Είναι τα λήναια τώρα κι είμαστε μεταξύ μας, δεν έφτασαν ακόμη οι ξένοι μήτε φόροι μηδέ κι οι σύμμαχοι απ' τις πόλεις τους. Εμείς, καθάριο σιτάρι, τους μετοίκους σαν τ' άχυρα του κράτους λογαριάζω.

Μισώ τους Σπαρτιάτες και μακάρι του Ταΐναρου ο θεός ο Ποσειδώνας να τους γκρεμίσει με σεισμό τα σπίτια μιας και τα αμπέλια μου αφάνισαν.

Όμως μιλάω σε φίλους. Για πιο λόγο σε άλλους να τα φορτώνουμε όλα; Κάποιοι απο εμάς – δε λέω η πόλη, τούτο να το θυμάστε, δε λέω η πόλη – πρόστυχοι, αλήτες, ψεύτες, ανθρωπάκια, κάληδες κι άτιμοι συκοφαντούσαν κι έλεγαν “Μεγαρίτικες οι χλαίνες”. Κι όπου έβλεπαν αλάτι, σκόρδο, λαγό και γουρουνόπουλο το σούφρωναν τάχα μου πως ήταν Μεγαρικά. Κι ως εδώ τα πράγματα είναι μικρά.. δικά μας. Τα κουμαντάραμε καλά. Έπειτα όμως, κάτι τζόβενα και μόρτες που 'χαν γίνει τύφλα παίζοντας τάβλι αποφάσισαν να πάνε μέχρι τα Μέγαρα. Κι εκεί άρπαζαν κάποιο πουτανάκι τη Σιμαίθα. Ξάναψαν οι Μεγαρίτες κι από θυμό άρπαζαν δυο πουτανακία από την Μαντάμ Ασπασία. Έτσι λοιπόν, ξέσπασε μεγάλος πόλεμος σ' όλη την Ελλάδα για τρεις πουτάνες. Κι ο δικός μας ο άρχοντας ο τσαχπίνης ο Περικλής, κούναγε την Ελλάδα πάνω κάτω, άστραφτε και βροντούσε και έβγαζε νόμους γραμμένους σα στιχάκια:

*“οι Μεγαρίτες της στεριάς και του πελάου,
από την αγορά και τα χωράφια έξω να μένουν”*

Ε, τότε κι αυτοί, από την πείνα θερισμένοι πήγαν στους Λάκωνες για βοήθεια, για να αλλάξουν το πορνοφήγισμα το τσοντονομοσχέδιο ντε... κι ενώ μας ικετεύαν πολλές φορές, δε στέρξαμε καθόλου. Και μετά άρχισε ο βρόντος των ασπίδων. Μα θα μου πεις “δεν έπρεπε” τι έπρεπε όμως; Αν με καράβι βγαίνοντας κανένας Λακεδαιμόνιος και πάρει από τους φίλους μας τους Σεριφιώτες ένα σκύλο με το ζόρι κι ύστερα το πουλούσε, εσείς θα καθόσασταν με σταυρωμένα τα χέρια; Καθόλου. Κα-θο-λου. Ευθύς στη θάλασσα θα ρίχνατε 300 πλοία, φασαρίες και στρατιώτες θα γέμισαν την πόλη. Το ξέρω πως αυτό θα κάνατε...”

Στο βίντεο ο κεντρικός χαρακτήρας Δικαιοπόλις τοποθετείται σ' ένα σχετικά πιο σύγχρονο βήμα Βουλής “ της Δημοκρατίας των Αθηνών “. Το κοστούμι και τα χαρακτηριστικά ενός συμπαθή, συνηθισμένου αγρότη – όπως και η χαρακτηριστική προφορά άλλωστε, παραπέμπουν σε στοιχεία ένδυσης των αρχών του 19^{ου} αιώνα (τσαρούχια, μάλλινο κοντογούνι, μπαστούνι κ.λ.π.).

Αυτό σε συνδυασμό με το κείμενο του Αριστοφάνη αναδεικνύει κι ενισχύει τη διαχρονικότητά του. Στο κλείσιμο αυτής της σκηνής βλέπουμε κάτι που ίσχυε στα θέατρα της αρχαίας Ελλάδας. Η αυθόρμητη συμμετοχή του κοινού με την επιδοκιμασία (χειροκροτήματα) ή με την αποδοκιμασία (μαρούλια, λαχανικά, φρούτα εποχής και φωνές – γιουχαίσματα) που ήταν μέρος της παράστασης τα χρόνια εκείνα.

Στην προκειμένη περίπτωση τα αληθή λόγια του αγρότη προκαλούν την αποδοκιμασία του κοινού - συναδέλφων βουλευτών, συνεπώς το τίμημα για το άκουσμα της Αλήθειας και μάλιστα σε “κωμωδία” είναι τα εποχιακά μαρούλια.

Η μουσική που ακούμε στο το απόσπασμα αυτό βασίζεται στο ρυθμό. Η μουσική ξεκινάει με την είσοδο του πρωταγωνιστή (Δικαιοπόλη) και στην συνέχεια όταν αρχίσει την ομιλία του σταματάει. Σε όλη αυτή τη σκηνή ακούμε μόνο το βασικό χαρακτήρα και λίγο το πλήθος.

ΔΕΛΦΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ 71- 84

- 71. Όμοίοις χρῶ (κάνε παρέα με τους ομοίους σου)
- 72. Δαπανῶν ἄρχου (έλεγχε τις δαπάνες σου)
- 73. Κτώμενος ἥδου (με αυτά που έχεις αποκτήσει, να ευχαριστιέσαι)
- 74. Αἰσχύνην σέβου (να σέβεσαι την ντροπή)
- 75. Χάριν ἐκτέλει (κάνε χάρη)
- 76. Εὐτυχίαν εὖχου (να εύχεσαι ευτυχία)
- 77. Τύχην στέργε (να αγαπάς την τύχη)
- 78. Ἀκούων ὄρα (αφού ακούσεις, δες)
- 79. Ἐργάζου κτητά (δούλεψε για να αποκτήσεις)
- 80. Ἔριν μίσει (να μισείς την έριδα)
- 80. Ὀνειδος ἔχθαιρε (να εχθρεύεσαι την ντροπή)
- 82. Γλῶτταν ἴσχε (να υπερισχύσεις της γλώσσας σου)
- 83. Ὑβριν μύνου (να αμύνεσαι από τις ύβρεις)
- 84. Κρῖνε δίκαια (να κρίνεις δίκαια)

Μετά από τον λόγο του Δικαιόπολις συναντάμε ξανά ορισμένα δελφικά παραγγέλματα, αλλά όχι από εκεί που τα αφήσαμε. Ακούμε από το παράγγελμα 71 έως και το 84.

Μ' ένα πρώτο άκουσμα συνειδητοποιούμε, ότι υπάρχουν πολλές διαφορές ανάμεσα σε αυτά με τα πρώτα 40. Βέβαια πρέπει να επισημάνουμε ότι και τα δεύτερα εκτελούνται από τρεις φωνές (2 γυναικείες και 1 αντρική). Ωστόσο οι διαφορές είναι μεγάλες, τόσο στη μελωδία όσο και στο ρυθμό. Ο ρυθμός εδώ είναι πολύ πιο γρήγορος και ενεργητικός.

Φυσικά αυτό έχει να κάνει με το περιβάλλον που πλαισιώνει τη μουσική. Βρισκόμαστε μετά από μία κωμωδία (Αχαρνείς), στην οποία όμως έχουμε επιλέξει το απόσπασμα στο οποίο ο βασικός χαρακτήρας (Δικαιόπολις) μιλάει για τον πόλεμο που κάνουν οι Αθηναίοι και τους κατακρίνει γι' αυτό. Η χρήση λοιπόν του ρυθμού είναι καθαρά για να τονίσει τα έντονα αυτά λόγια και για να κρατήσει το ενδιαφέρον από τους ακροατές. Δεν βρισκόμαστε πια στο μυσταγωγικό και ατμοσφαιρικό περιβάλλον που είμασταν πριν. Βρισκόμαστε μέσα σε έναν πόλεμο που έχουν χαθεί πολλές ζωές και θα συνεχίσουν να χάνονται με την στάση αυτή των Αθηναίων, μέχρι το τέλος του όπου και οι Αθηναίοι είναι οι μεγάλοι χαμένοι του Πελοποννησιακού πολέμου. Η κλίμακα του κομματιού είναι Μι ελάσσονα, καθώς μας εξυπηρετεί η ελάσσονα κλίμακα για τα δυσάρεστα αυτά λόγια που ακούμε, αλλά παράλληλα η κινητικότητα του ρυθμού μας δημιουργεί μια διαφορετική ατμόσφαιρα.

ΑΘΗΝΑ

Η τραγωδία «**Ευμενίδες**» του *Αισχύλου* αποτελεί το τρίτο έργο της *Ορέστειας*, της μοναδικής σωζόμενης αρχαίας τριλογίας. Στο έργο του αυτό, ο Αισχύλος καταφέρνει να μετατρέψει την φυσιογνωμία των Ερινύων που ήταν θεότητες τρομερές και εκδικητικές και να τις κάνει πιο προσιτές στις εγκλήσεις του λαού μιας και μας δίνει την δυνατότητα μέσω έγκλησης να απευθυνθούμε σ'αυτές και να τις παρακαλέσουμε για επιείκεια.

“Ακούετε τώρα τον θεσμόν μου, ω Αθηναίοι,
που πρώτες δίκες κρίνετε για αίμα χυμένο.
κι αυτό των βουλευτών το δικαστήριο, πάντα
θα μένη και στο εξής στην πόλι του Αιγέως
και θα συνεδριάζη εδώ σ' αυτό το βράχο,
που στήσανε τις τέντες των οι Αμαζόνες,
σαν ήρθαν με στρατόν, από έχθρα του Θησέως,
και μπρος στο κάστρο επύργωσαν αυτό το νέο
ψηλόπυργο και κάμανε θυσίες στον Άρη
(που αυτό πήρε τόνομα: Άρειος πάγος).
Σ' αυτόν επάνω ο Σεβασμός κι ο αδερφός Φόβος
θα συγκρατούν μέρα και νύχτα τους κατοίκους
να μη αδικούν. φτάνει να μην αλλάζουν μόνοι
τους νόμους. σαν μολύνης το νερό με λάσπες
και βρωμερά αποχύματα, πιο δεν θε νάβρης
πιετό καθαρίο. συμβουλεύω το λαό μου
να μη δεχτή να σέβεται μήτε αναρχία
μήτε δεσποτισμό και μη εξορίση κάθε
φόβο απ την πόλι. γιατί ποιος απ τους ανθρώπους
σαν δεν φοβάται τίποτε θε νάναι δίκιος;

*τέτοιο αν τιμάτε ίδρυμα, καθώς του αξίζει,
προπύργιον θενάχετε να σας γλυτώνη
τη χώρα και την πόλι σας, που άλλοι δε θάχουν
ούτε στου Πέλοπος τα μέρη ούτε στους Σκύθες.
αδιάφθορο και σεβαστό με αψιά τη γνώμη
ορίζω το κριτήριο αυτό μέσα στη χώρα
άγρυπνος νάναι φύλακας για όταν κοιμούνται.
Εμάκρυνα τις συμβουλές που είχα να δώσω
για το μέλλον στην πόλι μου. τώρα εσείς πρέπει
να σηκωθείτε να ψηφίσετε και μ' όλο
το σέβας του όρκου σας να κρίνετε τη δίκη”*

Πρόκειται για την πρώτη φορά, όπου η Θεά Αθηνά, δίνει συμβουλές και παραινήσεις για την ορθή λειτουργία του πολιτεύματος της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης προς το πολίτευμα. Αφήνει μέσω του λόγου της οδηγίες και ευχές για το μέλλον, προειδοποιώντας ταυτόχρονα αυστηρά για τη μη τήρηση των κανόνων. Το 2018 είμαστε ζωντανή απόδειξη των συνεπειών της μη τήρησης του λόγου της Αθηνάς. Οι εικόνες που συνοδεύουν το κείμενο του Αισχύλου είναι δυνατές, σκληρές, έντονες ευχάριστες και δυσάρεστες, δηλαδή η καθημερινή ζωή μας.

Στην σκηνή αυτή, ο λόγος και τα σύγχρονα πλάνα, συνοδεύονται απο ένα μουσικό χαλί. Το χαλί αυτό, λειτουργεί ως βάση και σε αρκετά σημεία οδηγείται σε κορύφωση, είτε για να δώσει έμφαση στο λόγο, είτε επειδή δεν υπάρχει λογος και έτσι μπορεί ν' ανέβει στην επιφάνεια. Το κομμάτι είναι σε αργό τέμπο και σε Ρε ελάσσονα τονικότητα. Βασίζεται και σε ηλεκτρονικούς ήχους και σε φυσικά όργανα.

ΜΕΡΙΚΑ ΛΟΓΙΑ :

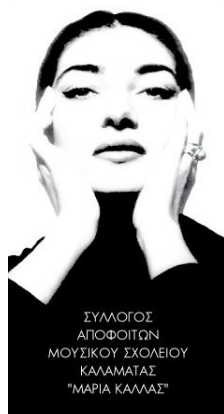
Το βίντεο αυτό, βασίστηκε στην performance «Delphic Maxims» στην οποία έχω την τιμή να γράφω τη μουσική. Η performance δημιουργήθηκε από τη συνεργασία του **Euphrosyne AISBL Brussels** και του **Συλλόγου Αποφοίτων "Μαρία Κάλλας"**, στον οποίο είμαι κι εγώ ενεργό μέλος. Σκηνοθέτης video/video art, είναι ο Αντώνης Σκλιβάγκος, ένας νέος καλλιτέχνης που είχα τη χαρά να συνεργαστώ για δεύτερη φορά μαζί του. Υπεύθυνος για το Project "Delphic Maxims" καθώς και για τη δραματοποίηση της performance είναι ο Ηθοποιός Γ. Ηλιόπουλος.

Ο Euphrosyne AISBL είναι ένας διεθνής μη κερδοσκοπικός οργανισμός για την έρευνα, τη διατήρηση, προώθηση και εκπαίδευση της πολιτιστικής κληρονομιάς που σχετίζεται με υφάσματα, μόδα, χειροτεχνία και όλα τα σχετικά με τα παραπάνω πεδία.

Ο Euphrosyne AISBL στοχεύει να είναι ένα "νήμα μέσα στο χρόνο" με τη δημιουργία ενός συνδέσμου μεταξύ των αποτελεσμάτων της ιστορικής έρευνας και πιθανές σύγχρονες χρήσεις τους στην τέχνη, το design, τη μόδα, την τεχνολογία και της αειφόρου ανάπτυξης.

Site: <http://www.euphrosyneaisbl.com/>

Ο Σύλλογος Αποφοίτων "Μαρία Κάλλας" του Μ.Σ.Κ είναι ένας ΜΗ κερδοσκοπικός Σύλλογος, που έχει συμπληρώσει δέκα χρόνια από την ίδρυσή του. Σκοπός του είναι η δημιουργία και η συμμετοχή πολιτιστικών εκδηλώσεων, η καλλιτεχνική εκπαίδευση των νέων, η στήριξη άλλων φορέων σε ένα ευρύ φάσμα των τεχνών κ.α.

Κατά τη διάρκεια της συνεχούς παρουσίας του στα πολιτιστικά γεγονότα έχει παρουσιάσει δουλειές του σε Καλαμάτα, Αρχαία Μεσσήνη, Αθήνα κ.α. Καθώς και σε Λονδίνο, Βέλγιο, Ολλανδία.

Ορισμένες συνεργασίες που ξεχωρίζουν: Βασιλική Ακαδημία Θεάτρου Λονδίνου (Royal Academy of Dramatic Art – Rada) την Εθνική Λυρική Σκηνή, το Παν/Μιο του Σικάγο, την σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών Σπ. Ορνεράκη, τον Δήμο Αθηναίων κ.α.

Site: www.mariacallas.gr

Συνεργασία:

Ο Euphrosyne AISBL και ο Σύλλογος Αποφοίτων "Μαρία Κάλλας" του ΜΣΚ, αποφάσισαν να συνεργαστούν για την performance «Delphic Maxims» (147 Δελφικά Παραγγέλματα), που αναδεικνύει τη διαδικασία και την ιστορία της κλωστοϋφαντουργίας, των θεατρικών κοστούμιών και γενικότερα το αρχαίο Ελληνικό θέατρο.

Ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία στο αρχαίο Ελληνικό Δράμα (5ο αιώνα π.Χ) ήταν τα κοστούμια. Μεγάλο μέρος της σημερινής μας οπτικής προήλθε από τα προσωπεία και τα κοστούμια, που χρησιμοποιούνται για να αντιπροσωπεύουν το χαρακτήρα στη σκηνή.

Η σημασία όμως της κλωστοϋφαντουργίας και των κοστούμιών, είναι σημαντικότερη και μεγαλύτερη, από τη συμβολή της με την οπτική και αισθητική πτυχή της, διότι μέσω αυτών, έπαιξε σημαντικό ρόλο στη δημιουργία του “νόηματος” και της “δραματικότητας” στο θεατρικό έργο.

Μια εξελεγμένη “γλώσσα” της κλωστοϋφαντουργίας και των κοστούμιών, παράγει πολλές διαφορετικές δραματικές επιπτώσεις κι εντάσεις.

Μέσω της συνεργασίας μας αυτής, επιθυμούμε να αυξήσουμε τη διεθνή συνειδητοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του αρχαίου ελληνικού θεάτρου, των υφασμάτων και των ενδυμασιών, σε συνδυασμό με τη σύγχρονη πολιτιστική δημιουργία.

Και οι δύο φορείς αντιστοίχως, έχουν πείρα σε θεατρικές παραστάσεις, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα σχέδια Μόδας (www.nathaliedanvers.com) και ως εκ τούτου αποφάσισαμε να αναπτύξουμε ένα καινοτόμο και πρωτότυπο σχέδιο μαζί.

Με την performance «Delphic Maxims» καλύπτουμε τις περισσότερες πτυχές και **τη σημασία του αρχαίου ελληνικού θεάτρου.**

Η βασική ιδέα είναι να αναδείξουμε τον πλούτο του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού και πως αυτός είναι ενσωματωμένος στο δυτικό κόσμο, αλλά και πώς μπορούμε να επανεξετάσουμε τη σύνδεση και αυτή και τον ίδιο τον πλούτο μας, με τη σύγχρονη τέχνη και το σχεδιασμό.

«Delphic Maxims»:

Η performance είναι βασισμένη στα 147 Δελφικά Παραγγέλματα. Η μελοποίηση τους με ακούσματα από της Ευρωπαϊκή Μουσική και την Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική (Βυζαντινή Μουσική) έως και τα ακούσματα της Ηπείρου (Πολυφωνικά Ηπειρώτικα) καθώς και ζωντανή ερμηνεία τους επί σκηνής θα συνδέσει τους αιώνες και θα αναδείξει την διαχρονικότητα και σημασία των Παραγγεμάτων. Έχοντας ταιριάζει αποσπάσματα όλων των μεγάλων Τραγικών της Αρχαιότητας, η performance θα οδηγείται στην κορύφωση με δύο ηθοποιούς που θα εναλλάσσουν ρόλους (μονολόγους, αποσπάσματα, χορικά).

Με τη χρήση προσωπείων και κοστούμιών της καταξιωμένης σχεδιάστριας Nathalie Bries D' Anvers και την μόνιμη ύπαρξη μουσικής, ανεβάζουμε την δραματική ένταση και διατηρούμε τον ρυθμό του κειμένου.

Στόχοι του έργου:

Τα αποτελέσματα της διεπιστημονικής έρευνας είναι διαθέσιμα σε όλες τις πηγές: κείμενα, επιγραφές, εικονογραφία, διατηρημένα δείγματα κλωστοϋφαντουργίας, κλωστοϋφαντουργικά εργαλεία που έχουν βρεθεί και θα χρησιμοποιηθούν για την ανοικοδόμηση και την πιο ακριβή εικόνα των κοστούμιών θεάτρου στην αρχαία Ελλάδα. Η επιλογή των ανακατασκευασμένων κοστούμια θα βασίζεται στους χαρακτήρες της θεατρικής παράστασης (Εκάβη, Θεά Αθηνά, Δκαίοπολις, Αντιγόνη κ.α.) και η σχέση τους με την αρχαία ελληνική τραγωδία. Η πολιτιστική κληρονομιά της κλωστοϋφαντουργίας και τα κοστούμια στο αρχαίο ελληνικό θέατρο θα καταξιωθούν κι αναδειχθούν μέσα από την σύγχρονη ερμηνεία των ρόλων.

Προσέγγιση:

Η προσέγγιση είναι διεπιστημονική, αφού οι ειδικότητες της αρχαιολογίας, της επιστήμης, της διατήρησης, της γλωσσολογίας, του θεάτρου, της σύνθεσης μουσικής, της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υψηλής ραπτικής θα συνεργαστούν μαζί για να παράγουν ένα κοινό ενημερωμένο έργο που θα προσφερθεί δωρεάν στο ευρύ κοινό.

Η πλειοψηφία των αποδεικτικών στοιχείων για θεατρικά κοστούμια είναι οπτική και οι ενδείξεις του κειμένου. Οπτικές ενδείξεις μπορούν να βρεθούν στην αγγειογραφία, ανάγλυφα, ειδώλια, τοιχογραφίες, ψηφιδωτά. Πληροφορίες του κειμένου μπορούν να βρεθούν μέσα σε αναφορές που γίνονται στο εσωτερικό τους και τα σχόλια των κειμένων. Οι αναφορές στα έργα προσφέρουν μια εξαιρετική βάση για το πώς έμοιαζαν τα συγκεκριμένα κοστούμια και πώς θα μπορούσαν να τα χειριστούν για να δημιουργήσουν δραματική ένταση.

Για πρώτη φορά παγκοσμίως, η εμπεριστατωμένη επιστημονική έρευνα - σε κάθε στάδιο της λειτουργικής ακολουθίας της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων - θα επιτρέψει πιο συγκεκριμένη ανακατασκευή των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή κοστούμια θεάτρου.

Αρχαία κείμενα και επιγραφές για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα θα εξεταστούν παράλληλα με τη συναρμολόγηση των υφιστάμενων ερευνητικών αποτελεσμάτων και σχετικών πληροφοριών. Η έρευνα θα διεξαχθεί σχετικά με τις διαφορετικές πτυχές των κοστούμιών. (το πλαίσιο, οι πρώτες ύλες, οι τεχνικές των νημάτων και η παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, το σχεδιασμό και την κατασκευή των ενδυμασιών, διακόσμηση και αξεσουάρ.).

Τα κοστούμια για την παράσταση θα γίνουν με τη χρήση φυσικών πρώτων υλών. Τα υφάσματα θα βάφονται με φυσικές βαφές, θα επιλέγονται και διεξάγονται σύμφωνα με τα αποτελέσματα των πειραματικών τεχνικών της αρχαιολογικής έρευνας.

Τα κοστούμια θα στολισμένα - διακοσμημένα με τεχνικές ανάλογες και με τις τεχνικές που χρησιμοποιούνταν στην Αρχαία Ελλάδα: ταπισερί, κεντήματα, επιπλέον υφάδι, τεχνικές, ρίγες πτύχωσης κλπ. Κάθε στάδιο της παραγωγής, θα πρέπει να γίνεται από ειδικευμένους τεχνίτες, κυρίως (όταν υπάρχει) από την Ελλάδα.

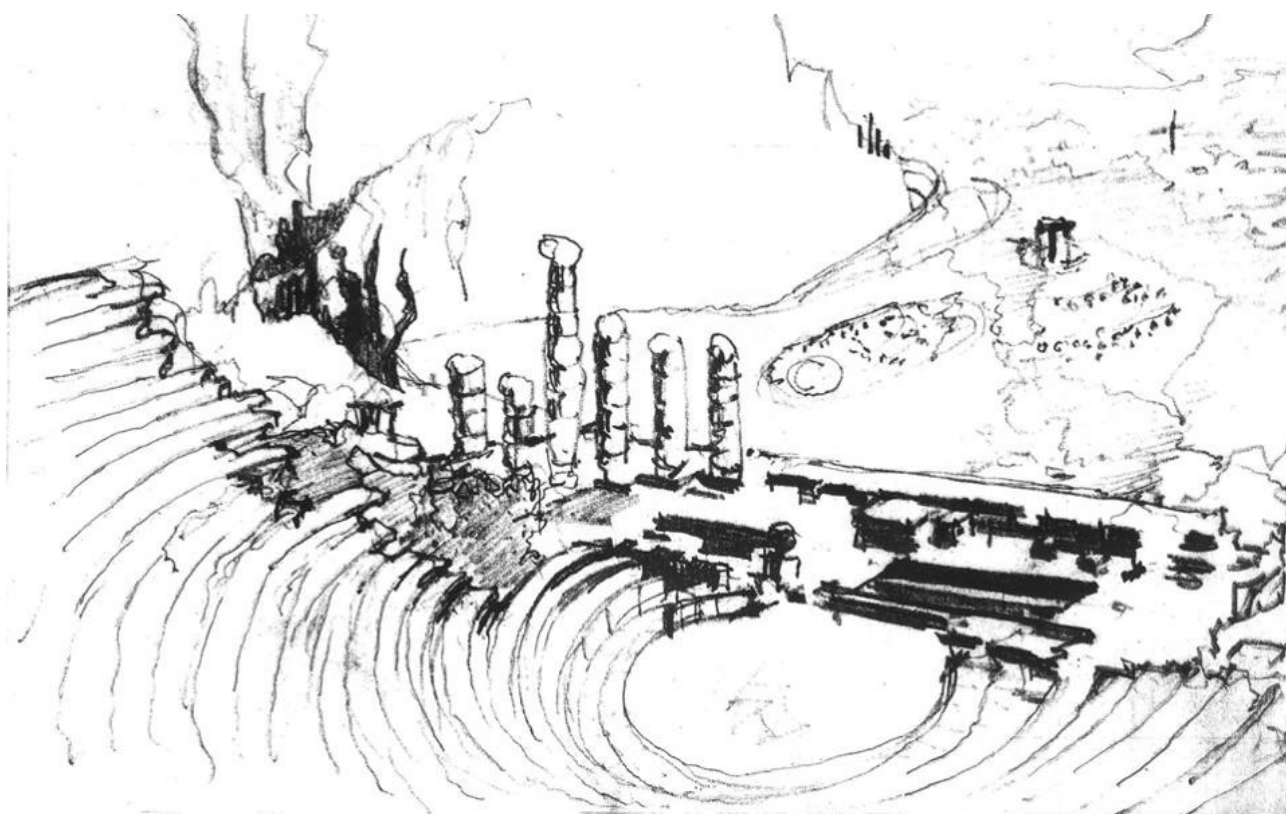
Καθ' όλη τη διάρκεια του "project" μας σκοπεύουμε να πραγματοποιήσουμε διάφορες δράσεις, (επιστημονικά συνέδρια, εργαστήρια για παιδιά και ενήλικες, ομιλίες, παρουσιάσεις κλπ) τόσο σε Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό (Βέλγιο, Γαλλία, Κίνα κ.α.). Με τον τρόπο αυτό θα εκπαιδεύσουμε, θα γνωρίσουμε και θα τονώσουμε το ενδιαφέρον για το αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και πιο ειδικά για το θέατρο και τη μουσική, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα κοστούμια. Το αποκορύφωμα όλων των τμημάτων του έργου θα παρουσιαστούν σε έκθεση.

Θα είναι η πλήρης οπτική και τεχνική βιτρίνα των ευρημάτων μέσα από το σύνολο των έργων με τις αναπαραγωγές και την θεατρική παράσταση να είναι ο πυρήνας της έκθεσης αυτής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΤΑ ΔΕΛΦΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)	1
ΜΥΣΤΗΡΙΑ	3
ΜΥΣΤΕΣ	6
ΔΕΛΦΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ 1- 40	8
ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ	9
ΔΕΛΦΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ 71- 84	11
ΑΘΗΝΑ	12
ΜΕΡΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΑΚΟΜΑ	14
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	17

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Παναγιώτης Παχής, *Η κάθαρση στα Ελευσίνια Μυστήρια: Προπαρασκευαστικές τελετουργίες*, Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τμήμα Θεολογίας. Νέα Σειρά, τόμ. 1, Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1990, σσ. 197-257.
- George Emmanuel Mylonas, *Eleusis and the Eleusinian Mysteries*, Princeton, N.J., Princeton University Press, 1961.
- Paul Foucart, *Τα Ελευσίνια Μυστήρια*, εκδ. Ενάλιος, 2000.
- Σωσιάδου των επτά σοφών υποθήκαι, Ιωάννου Στοβαίου Ανθολόγιον, Τ. 3, σελ. 46-47, (114), στην έκδοση Vol. I, Thomas Gaisford / Hugo Grotius, Lipsiae, Bibliopolio Kuehniano, 1823, σελ. 98-99
- https://el.wikisource.org/wiki/Δελφικά_παραγγέλματα , Δελφικά Παραγγέλματα, Βικιθήκη, 2016.
- *Aristophanes, Acharnians*, Ed. with introd. and comm. by D.S. Olson. Oxford: Oxford University Press, 2002.
- Αικατερίνη (Καίτη) Διαμαντάκου, *ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Α΄ Αισχύλος (680-200), Ευμενίδες*: Η σύνθεση των αντιθέτων, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών.